

Univerzita
Karlova

Manuál dobrovolníka

Dobrovolnické centrum
Univerzita Karlova

Seznam

Úvod	1
Jak se stát dobrovolníkem Univerzity Karlovy?	3
Desatero dobrovolníka	5
Práva a povinnosti dobrovolníka	7
Duševní zdraví	9
Důležité odkazy	13
Kontakty na Dobrovolnické centrum	15

Úvod

Milé dobrovolnice, milí dobrovolníci,

děkujeme vám, že jste si vybrali pomáhat s Dobrovolnickým centrem Univerzity Karlovy.

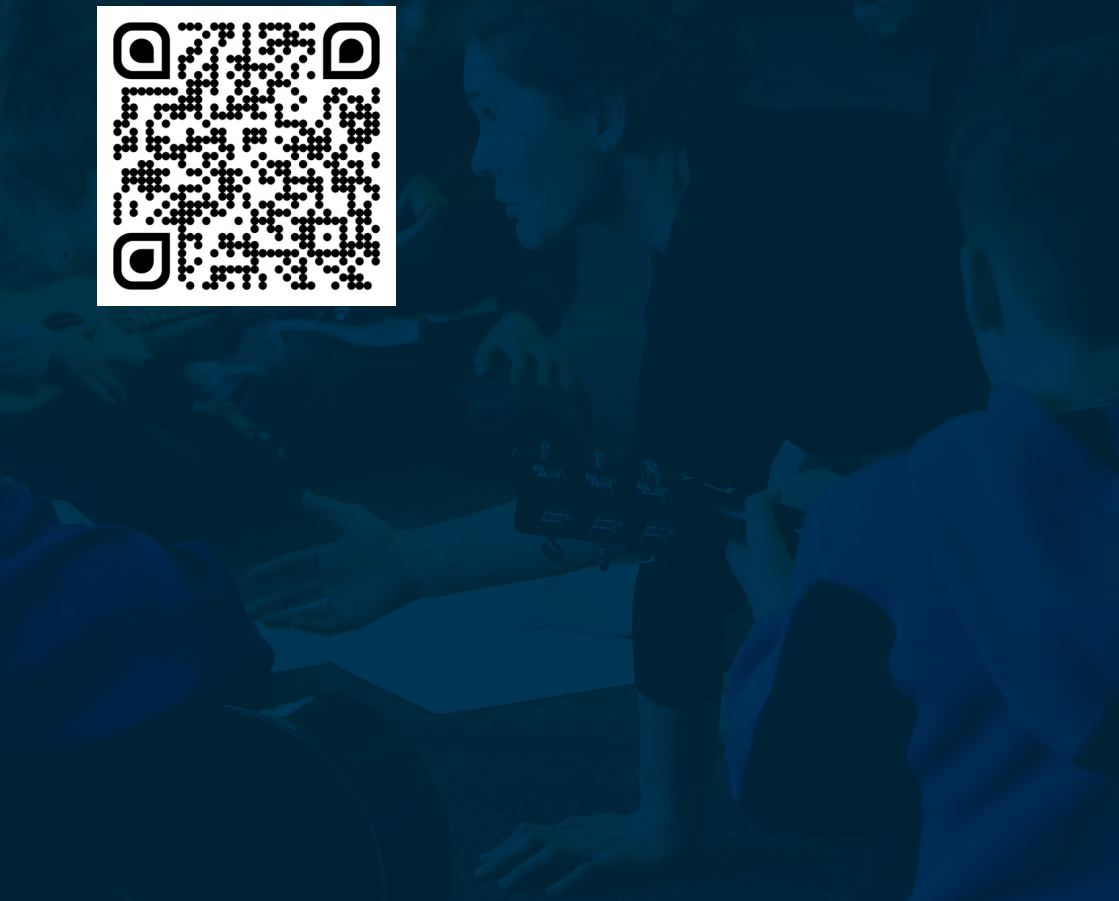
Dobrovolnické centrum vzniklo v dubnu 2023 s cílem podpořit studující v dobrovolnické činnosti. Věříme, že dobrovolnickou činností získáte nejen položku do životopisu, ale především pomůžete jednotlivci, komunitě anebo i společnosti vaší aktivitou a pomůžete tak Univerzitě Karlově plnit její 3. roli ve společnosti (tj. Služba společnosti a její přímé společenské působení). Zároveň věříme, že poznáte nové přátele, získáte další zkušenosti a budete rozvíjet vaše dovednosti. Dobrovolnictví je skvělá příležitost, jak měnit svět kolem sebe a zároveň zlepšovat své kompetence. Dobrovolnické centrum je tady proto, aby vás na vaší cestě podpořilo a umožnilo hladký průběh dobrovolnické činnosti. Rádi se s vámi budeme setkávat i na neformálních setkáních a těšíme se na společné zážitky.

Aby byl start i průběh vašeho dobrovolnictví co nejjednodušší a příjemný, připravili jsme pro vás tento manuál, který by vás měl celým procesem provést. Najdete v něm souhrn veškerých důležitých informací, odkazů, kontaktů i tipů. Doufáme, že se pro vás stane užitečným nástrojem.

Jak se stát dobrovolníkem Univerzity Karlovy?

Máte čas a chuť dělat něco pro dobro společnosti? Stát se členem komunity dobrovolníků na Univerzitě Karlově? Získat nové zkušenosti, přátele ale i dovednosti? Přihlaste se do databáze dobrovolníků na webu Dobrovolnického centra.

Vyplňte základní údaje o vás, kontakt a o jaký typ dobrovolnické aktivity máte zájem. Koordinátorky se vám ozvou e-mailem na vámi uvedené adresu s termínem **informačního setkání**.

Informační setkání probíhají zpravidla 1-2x do měsíce. Představíme vám zde partnerské neziskové organizace a dobrovolnické příležitosti, které nabízejí. Zároveň si vyjasníme vaše očekávání a motivaci. Dostanete od nás základní informace o bezpečnosti práce, péči o duševní zdraví a probereme práva a povinnosti dobrovolníků.

Pokud se vaše očekávání protnou s očekáváním dané organizace a projevíte zájem v ní vykonávat dobrovolnickou činnost, předáme váš kontakt koordinátorovi dobrovolníků v **partnerské organizaci**. Poté následuje přijímací proces ze strany organizace, který může mít i několik částí (podle druhu vykonávané dobrovolnické činnosti).

V průběhu vykonávání **dobrovolnické činnosti** se na koordinátorky Dobrovolnického centra můžete obracet s dotazy osobně/e-mailem/telefonicky. Budeme se snažit vám vyjít vstříc a poradit.

Zároveň jsou pro vás k dispozici poradny Centra Carolina. A budeme se na vás těšit v rozvojových a vzdělávacích seminářích z cyklu FIT & SMART STUDENT, které pořádá UK Point.

Samozřejmě jsou komunitní akce, které budou sloužit k neformálnímu setkávání a sdílení zážitků a zkušeností.

Na závěr dobrovolnické činnosti vám předáme **certifikát**, který se bude skvěle vyjímat ve vašem životopise.

Desatero dobrovolníka

Sestavili jsme pro vás deset základních pravidel, na které je důležité dbát a jsou klíčem k udržitelnosti dobrovolnické činnosti. Držte se jich a spokojenost bude zaručena.

1. Respektujte pravidla partnerských organizací

Dodržujte pravidla nastavená Univerzitou Karlovou a naší partnerskou organizací. Veškeré informace se dozvíte na informační schůzce, případně na schůzce se zástupci neziskové organizace.

2. Spolupracujte s koordinátory dobrovolníků UK

Naši koordinátoři jsou Vám k dispozici. Kontakt na ně najdete na webových stránkách.

3. Plňte úkoly, ke kterým jste se zavázali

Zodpovědnost je jedním z předpokladů úspěšné dobrovolnické činnosti. Pokud např. nemůžete přijít, včas se omluvte.

4. Ukažte, že je na vás spoleh

Chodte včas na schůzky a odpovídejte na e-maily tak, aby komunikace nebyla překážkou pro samotnou dobrovolnickou činnost.

5. Včas komunikujte těžkosti nebo problémové situace

V případě, že nastane nějaká nečekaná událost či konflikt, neváhejte

se ozvat koordinátorovi dobrovolníků dané organizace. Obtížné situace řešte s rozvahou a co nejdříve. Pokud se ocitnete ve složité situaci, můžete se obrátit i na poradny Centra Carolina, fakultní koordinátoři nebo koordinátoři Dobrovolnického centra vám s tím mohou poradit.

6. Při pochybnostech se neváhejte zeptat

Univerzitní koordinátoři a zástupci partnerských organizací jsou vám k dispozici pro zodpovězení jakýchkoliv dotazů.

7. Nenahrazujte profesionály, buďte si vědomi své role

Přestože můžete mít v oboru zkušenosti, stále je vaše role především amatérská. Je v pořádku, pokud složitější úkoly přenecháte profesionálům. V případě potřeby se obraťte na svou neziskovou organizaci.

8. Držte si hranice

Do dobrovolnické činnosti vstupujete jako dobrovolník. Nedělejte věci, které by pro vás byly nepřijatelné.

9. Vyberte si činnost, která vás bude bavit a naplňovat

Dopředu zvažte, jaký druh činnosti by vás bavil, a zkuste se na něj při výběru zaměřit.

10. Pečujte o své duševní a fyzické zdraví

Dobrovolník, který je sám odpočatý a v dobré psychické kondici, dokáže pomoci ostatním nejlépe! Myslete především na svoji vlastní psychickou pohodu a fyzické zdraví nejen během své dobrovolnické činnosti, ale i před ní a po ní.

Dobrovolnická činnost je pouze další možností seberozvoje a pomoci druhým. Zároveň by měla na dobrovolníky klást přiměřené nároky a přinášet pozitivní vliv. Zodpovědně zvažujte také své studijní či pracovní priority a nezapomínejte na osobní volno pro relaxaci.

Práva a povinnosti dobrovolníka

Práva dobrovolníka

- Právo dostat úplné informace o poslání organizace a o činnosti, kterou by měl dobrovolník vykonávat, včetně její obsahové a časové náplně.
- Právo vykonávat dříve smlouvenou dobrovolnickou činnost.
- Právo na kontakt a spolupráci s koordinátorem dobrovolníků nebo jinou osobou, která je pověřena kontaktem s dobrovolníky v dané organizaci.
- Právo na kontakt a spolupráci s osobou, která dobrovolníkovi činnost zadává a zpět ji od něj přijímá.
- Právo na zaškolení, výcvik, trénink.
- Právo říci „ne“, pokud činnost nebude vyhovovat zájmům a schopnostem dobrovolníka.
- Právo na zpětnou vazbu k odvedené činnosti.

Povinnosti dobrovolníka

- Dobrovolník se zavazuje, že bude sjednanou činností vykonávat osobně, podle svých schopností a znalostí.
- Dobrovolník je povinen řídit se pokyny pověřeného zástupce organizace.
- Dobrovolník se zavazuje, že se bude při své činnosti řídit principy organizace a bezpečnostními předpisy organizace.
- Dobrovolník zachovává úplnou mlčenlivost o informacích získaných o klientech (osobní údaje, zdravotní stav, majetkové poměry apod.) nebo při své činnosti v organizaci (informace získané ze supervizních a evaluačních setkání, především skutečnosti týkající se druhých dobrovolníků, informace týkající se svěřených dokumentů a právních dokumentů, informace o spolupracujících organizacích).
- Dobrovolník se účastní školení a výcviků nezbytných pro výkon své činnosti v organizaci.
- Dobrovolník je spolehlivý a plní úkoly, ke kterým se zavázal.
- Dobrovolník nezneužívá projevené důvěry.
- Dobrovolník požádá o pomoc, kterou při své činnosti potřebuje.
- Dobrovolník zná a bere na vědomí své limity (časové, zdravotní atd.).
- Dobrovolník nezneužívá dobrovolnickou činnost k prosazování svých politických, náboženských a jiných názorů, rovněž nezneužívá této činnosti k marketingovým či obchodním zájmům.

Zdroj: dobrovolnik.cz

Duševní zdraví

Nejlepším lékem bývá prevence, a to nejen u fyzických neduhů. I o svou mysl by každý měl pečovat průběžně. Tady je pár tipů, jak na to.

Zdravý životní styl

Hodně spánku, pestré stravy a pravidelného pohybu nikdy není na škodu.

Spát by dospělí lidé měli 7 až 9 hodin denně. Každý z nás však může mít jiné nastavení ohledně toho, kdy chodit spát, a to je v pořádku. Jít spát po půlnoci není špatné – když se člověk stále vyspí do sytosti. Ideální je najít svůj preferovaný čas spánku a dodržovat ho každý den. Lepšímu usínání napomáhá alespoň půl hodiny před ulehnutím do postele dát z ruky všechny zářivé obrazovky, ať už je to telefon či notebook.

Pestrá strava má mnoho pozitivních vlivů na duševní zdraví. Konzumace různorodých potravin zajišťuje pestrou škálu živin, včetně vitamínů, minerálů a antioxidantů, které mohou podporovat správnou funkci mozku. Omega-3 mastné kyseliny, které se nacházejí v rybách a semenech, napomáhají snižovat stres a zlepšují náladu. Antioxidanty v ovoce a zelenině chrání mozkové buňky před poškozením. Dostatek vlákniny z celozrnných produktů může podporovat střevní mikrobiom, což má pozitivní vliv na náladu a stresovou odolnost.

Pravidelný pohyb má významný vliv na duševní zdraví. Fyzická aktivita uvolňuje endorfiny, což jsou hormony štěstí, které zvyšují pozitivní náladu a snižují stres. Dlouhodobý pravidelný pohyb také může zlepšit kvalitu spánku, což má pozitivní efekt na psychickou pohodu. Kromě toho podporuje lepší kardiovaskulární zdraví a průtok krve do mozku, což může zlepšit kognitivní funkce a paměť. Forma pohybu je individuální – ať už to bude 4000 kroků každý den, pilates dvakrát týdně, nebo víkend na horách, hlavní je, že je pohyb součástí života.

Mindfulness

Mindfulness je soubor technik, které nás učí uvědomovat si přítomný okamžik bez soudů a reakcí. Pravidelná praxe mindfulness může snižovat úzkost, stres a symptomy deprese tím, že nás učí lépe řídit naše myšlenky a emoce. Tato technika také zvyšuje schopnost koncentrace

a zlepšuje spánek. Mindfulness meditace je možné zdarma zkusit třeba na youtube či Spotify.

Sociální kontakty

Lidé jsou sociálními bytostmi a interakce s ostatními hraje klíčovou roli v naší psychické pohodě. Aktivity s blízkými mohou zvyšovat radost a pocit smysluplnosti života. Kvalitní sociální vztahy také mohou zvyšovat sebevědomí a pocit sounáležitosti. Udržování aktivního sociálního života je klíčem k udržení dobrého duševního zdraví – takže příště klidně nazvi to pivo s kamarádstvem za ozdravné. Každý jsme ovšem jiný, někdo se rád baví s velkou skupinou lidí, jiný má raději individuální kontakt ve dvou.

Rozpoznávání nadměrného stresu

Stres je přirozenou reakcí těla na tlak a výzvy, ale dlouhodobý nebo nadměrný stres může mít negativní dopad na naše duševní a fyzické zdraví. Rozpoznávání stresu začíná tím, že se člověk naučí vnímat fyzické a emocionální signály, které mu jeho organizmus dává.

To může například zahrnovat:

- zrychlené dýchání
- svalové napětí
- třes rukou
- zažívací problémy
- problémy se spánkem (noční můry, neschopnost usnout, časté buzení, ...)
- úzkostné myšlenky
- prudké změny nálady
- podrážděnost
- ztráta zájmu o dříve oblíbené činnosti

Když se tyto signály rozpoznají, může s nimi začít něco dělat, ideálně se zaměřit na jejich příčinu.

Kde najít oporu?

Pomoc se zvládnutím stresu a jiných duševních obtíží nám může nabídnout přímo Univerzita Karlova – ať už v poradnách Centra Carolina, či v poradnách na fakultách.

K reflexi vaší kondice a udržitelného dobrovolnictví jsme pro vás připravili krátký dotazník!

Můžete si jej opakovaně vyplnit po každé směně či za různý časový úsek. Dotazník slouží primárně pro vaši potřebu jako reflexe a feedback na samotnou dobrovolnickou aktivitu i spolupráci s Dobrovolnickým centrem či samotnou organizací, pod kterou budete dobrovolničit.

Důležité odkazy

Web: dobrovolnickecentrum.cuni.cz

Instagram: [dobrocentrum_uk](https://www.instagram.com/dobrocentrum_uk)

Fb skupina: [dobrovolníci_CUNI](#)

Registrace do databáze:

Formulář feedback:

Kontakty na Dobrovolnické centrum

Kdykoliv je možné napsat e-mail a poradit se s někým z Dobrovolnického centra.:

dobrovolnictvi@cuni.cz

Je také možné napsat koordinátorce ze své fakulty, nebo po předchozí domluvě přijít do UK Pointu v Celetné ulici na osobní schůzku s koordinátorkou Dobrovolnického centra.

Bc. Tereza Virtová

koordinátorka Dobrovolnického centra

tel.: 224 491 894

e-mail: tereza.virtova@ruk.cuni.cz

Bc. Mlada Hošková

koordinátorka Dobrovolnického centra

tel.: 224 491 893

e-mail: mlada.hoskova@ruk.cuni.cz

